

Jornades Científiques i Professionals de Traducció Mèdica

Del 20 al 22 de setembre de 2012 es van celebrar a Barcelona les Jornades Científiques i Professionals de Traducció Mèdica, organitzades per Tremédica (l'Associació Internacional de Traductors i Redactors de Medicina i Ciències Afins) i l'APTIC (l'Associació Professional de Traductors i Intèrprets de Catalunya) amb la col·laboració de l'Institut d'Educació Contínua (IDEC), centre adscrit de la Universitat Pompeu Fabra (que va cedir l'auditori de l'edifici del carrer Balmes per a la celebració de l'acte).

Aquesta trobada d'abast internacional va aplegar al voltant de 200 persones, especialment professionals autònoms de la traducció biosanitària, però també investigadors, acadèmics, estudiants i treballadors d'organismes públics i privats vinculats amb la traducció, la terminologia, la medicina o la farmàcia.

La taula inaugural, copresidida per Jose Luís Díez Lerma (president de l'APTIC) i Elena Sánchez Trigo (vocal de la junta directiva de Tremédica), va incloure els seus discursos protocol·laris i la benvinguda institucional de Xavier Mas, director del programa de postgrau de Traducció Biomèdica i en Ciències de la Salut de l'IDEC. Tot seguit, en qualitat de coordinadors de l'acte, Lorenzo Gallego-Borghini (Tremédica) i Maya Busqué Vallespí (APTIC) van presentar les dues associacions professionals que organitzaven les jornades.

El discurs d'obertura va anar a càrrec del prestigiós lingüista i lexicògraf José Martínez de Sousa, que va opinar sobre alguns dels criteris més dubtosos de la nova *Ortografia* de la RAE i va rebre una merescudíssima ovació del públic. A continuació, Javier Bezos (Fundéu BBVA) va impartir un taller sobre tipografia

i notacions científiques, en què va abordar la diferència entre les llengües naturals i les llengües formals, així com les convencions, nomenclatures i codis aplicables a l'escriptura de la ciència. El primer dia de les jornades va concloure amb una ponència de Gustavo Silva (traductor a l'Organització Mundial de la Salut, Ginebra) que va tractar les dificultats de traducció anglès-espanyol en el camp de la salut pública i va oferir tot un seguit d'exemples concrets de termes problemàtics.

El segon dia de les jornades va ser, de lluny, el més intens, atès que va incloure més de vuit hores de ponències, tallers i conferències. Va arrencar amb un interessant taller de Karina Tabacnic (Instituto de Enseñanza Superior en Lenguas Vivas «Juan Ramón Fernández», Buenos Aires) sobre la traducció de les preposicions com a connectors en el discurs biomèdic. Si una cosa va quedar ben clara després de les dues hores i mitja de taller en profunditat és que les preposicions poden transmetre significats molt diferents segons el context, de manera que no tenen equivalències exactes i unívokes en tots els

casos; cal fer-ne una anàlisi adequada abans de traduir-les.

A continuació, Mónica Parcet (Laboratoris Bayer, Leverkusen) va dictar una ponència que no estava relacionada amb qüestions lingüístiques o gramaticals, sinó amb el coneixement contextual, que resulta fonamental per a la traducció en l'àmbit de la medicina i ciències afins; així, els assistents van poder conèixer els ets i uts de les fases i processos que se segueixen en la investigació i el desenvolupament de medicaments.

Maria Antònia Julià, de l'Àrea de Projectes Terminològics del TERM-CAT, va parlar seguidament sobre els criteris terminològics en biomedicina, tot oferint exemples pràctics a partir de l'activitat del dia a dia d'un centre que, gràcies a un treball impecable i a un esforç constant de millora en les eines terminològiques que posa a disposició del públic, ha esdevingut una referència a Catalunya, però també en el món castellanoparlant i arreu del món: el TERMCAT.

Després de dinar, Gemma Sanza (traductora autònoma, Benicàssim) va recalcar el paper de les xarxes socials i l'ús que podem fer-ne els

Jornades Científiques i Professionals de Traducció Mèdica

MAYA BUSQUÉ VALLESPÍ

professionals de la llengua. A continuació, Xavier Mas (director del programa de postgrau de Traducció Biomèdica i en Ciències de la Salut de l'IDEC) va impartir un taller sobre les interferències i dificultats de traducció del llenguatge mèdic respecte al llenguatge general, que va tenir molt bona acollida. L'últim bloc del

Hurtado (traductora i correctora autònoma) sobre la correcció ortotipogràfica i d'estil de textos biomèdics, concretament els protocols d'assajos clínics, amb alguns exemples pràctics i polèmics. Coral Barrachina (química i traductora autònoma, València) va oferir als assistents una impecable classe magistral sobre nomenclatura

La cerimònia de clausura va anar a càrrec de Xavier Mas (en nom de l'IDEC de la Universitat Pompeu Fabra), Bertha M. Gutiérrez Rodilla (presidenta de Tremédica) i Maya Busqué (membre de la junta directiva de l'APTIC). A continuació, els integrants de la comissió organitzadora van pujar a l'escenari: Lorenzo Gallego-Borghini, Maya Busqué, Gonzalo Claros, Carol Ferré, Tomás Pérez, Anna-Lluïsa Subirà i Xavier Mas, per sortejar entre els assistents diccionaris i material terminològic cedit per diferents entitats públiques i privades.

L'èxit d'assistència i de participació de les jornades va posar de manifest l'interès de la traducció especialitzada com a professió de futur i va fer palès que la col·laboració entre les associacions i el món acadèmic pot donar lloc a iniciatives formatives serioses, interessants i que responen a les necessitats reals del mercat professional. A més, l'acte no només va contribuir a la formació continuada dels assistents, sinó que també els va oferir una excel·lent ocasió de conèixer companys, posar-los cara, intercanviar opinions i treballar en xarxa en un ambient cordial, distès i agradable.

MAYA BUSQUÉ VALLESPÍ
Associació Professional
de Traductors i Intèrprets de
Catalunya (APTIC)

dia va abordar la traducció veterinària i va comptar amb les excel·lents ponències de Llorenç Serrahima (veterinari i traductor autònom, Sant Cugat) i Anna Romero (Chef du Monde, Barcelona). La veterinària és una disciplina afí a la medicina però amb una idiosincràsia pròpia, per això la traducció de veterinària mereixia (i va aconseguir) un espai propi a les jornades.

El darrer dels tres dies va començar amb un taller a càrrec de Carmen

tura de compostos orgànics, en què va anar explicant pas a pas què hi ha darrere de fórmules químiques complexes que, abans de traduir, evidentment cal entendre. Finalment, Olga Campos va impartir una ponència sobre l'objecte de la seva tesi doctoral: la desterminologització, un concepte obscur que va quedar una mica més clar després de la seva intervenció i també, val a dir, després de l'interessant debat i les puntualitzacions del públic.